

3 Bewegingsachtergrond van leerlingen

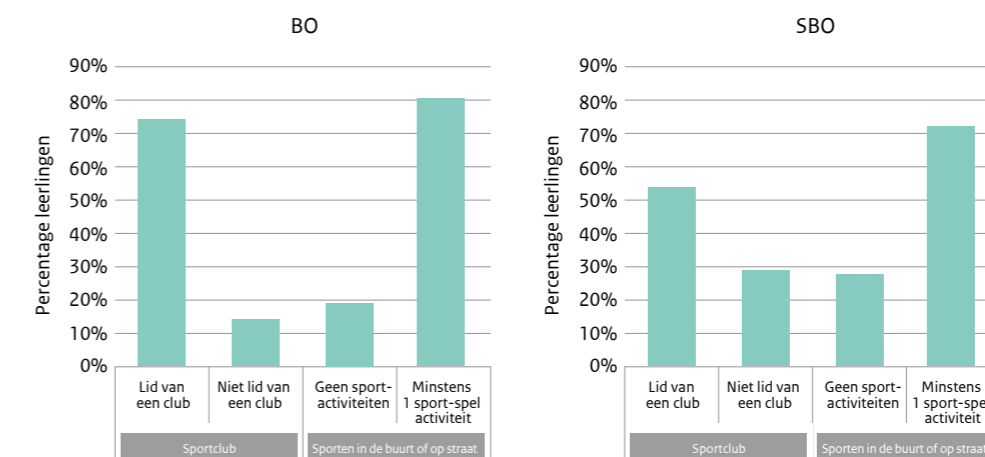
Om de bewegingsachtergrond van leerlingen in kaart te brengen, hebben we de leerlingen van de deelnemende scholen gevraagd een vragenlijst in te vullen. We vroegen hoe ze naar school gaan en wat ze buiten school aan sport- en spelactiviteiten doen. Ook hebben de leerlingen vragen beantwoord over hun houding tegenover de gymles en hun eigen bewegingsvaardigheid.

Indien mogelijk vergelijken we de gegevens uit het peilingsonderzoek met gegevens uit ander onderzoek dat vergelijkbare informatie over leerlingen van deze leeftijd in kaart brengt. Het betreft de Leefstijlmonitor van RIVM (2015), de Vrijtijdsomnibus van SCP/CBS (2016) en de 1-meting Bewegingsonderwijs en sport in het primair onderwijs van het Mulier Instituut (Slot-Heijs, Lucassen & Reijgersberg, 2017).

3.1 Buitenschoolse sport- en spelactiviteiten

Om zicht te krijgen op hun dagelijkse fysieke activiteiten, hebben de leerlingen vragen beantwoord over hun lidmaatschap van een sportvereniging of sportclub, het sporten in de buurt of op straat en de tijd die zij besteden aan tv-kijken en het spelen van spelletjes op de computer, mobiel, tablet of televisie.

Figuur 1 – Buitenschools bewegen in bo (n=1.871) en sbo (n=502)

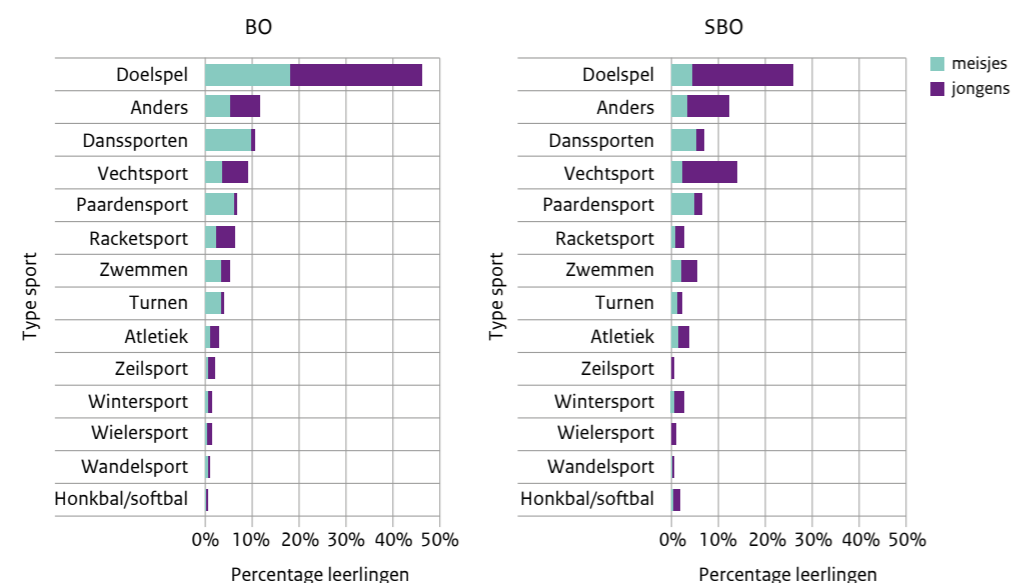

In Figuur 1 is te zien dat in het basisonderwijs 74 procent van de leerlingen lid is van een sportclub. In het speciaal basisonderwijs betreft dit iets minder leerlingen, namelijk 64 procent. Het aantal basisschoolleerlingen dat lid is van een sportclub, komt vrijwel overeen met de cijfers die de Vrijtijdsomnibus (SCP/CBS) over een bredere leeftijdsgroep rapporteert: volgens dit onderzoek was in 2014 74 procent van de kinderen tussen de 6 en 11 jaar lid van een sportvereniging en in 2016 78 procent. Het lidmaatschap van een sportclub in het speciaal basisonderwijs valt wat lager uit dan de cijfers in de Vrijtijdsomnibus. De gemiddelde leeftijd van de sbo-leerlingen is echter wat hoger dan van de basisschoolleerlingen, waardoor de vergelijking met de cijfers van de Vrijtijdsomnibus voor de sbo-leerlingen lastiger te maken is.

Naast het lidmaatschap van een sportclub bevat Figuur 1 ook informatie over het ondernemen van sport- of spelactiviteiten op straat of in de buurt. Ongeveer 80 procent van de basisschoolleerlingen onderneemt wekelijks minimaal één sport- of spelactiviteit op straat of in de buurt. In het speciaal basisonderwijs geldt dat voor iets minder leerlingen (72%).

In totaal geeft 98 procent van de basisschoolleerlingen aan ofwel via een club ofwel op straat of in de buurt te sporten; slechts 2 procent van de leerlingen is dus geen lid van een sportclub en sport ook niet in de buurt of op straat. In het sbo is 93 procent van de leerlingen sportief; 7 procent van de sbo-leerlingen is geen lid van een sportclub en sport ook niet in de buurt of op straat.

Figuur 2 – Soorten sporten die leerlingen in clubverband beoefenen in bo (n=1.722) en sbo (n=467), uitgesplitst naar geslacht

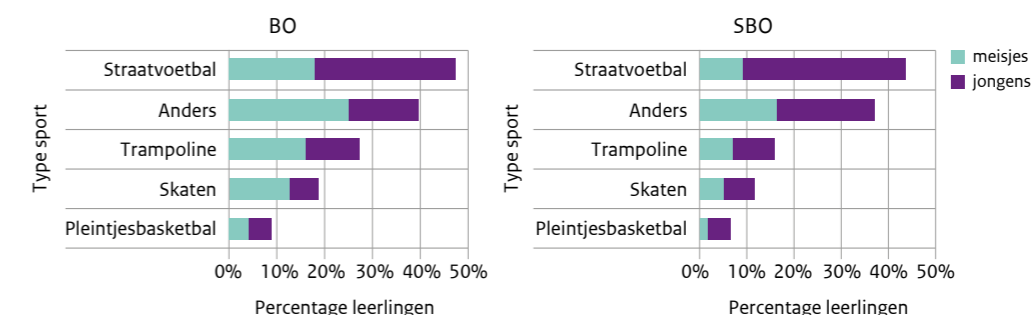

Figuur 2 geeft een overzicht van het soort sport dat de jongens en meisjes in het basis- en speciaal basisonderwijs in clubverband beoefenen. Uit dit figuur is op te maken dat zowel in het basis- als speciaal basisonderwijs doelspelen het meest worden beoefend (respectievelijk bijna 45% en ruim 25%). Op de tweede en derde plaats volgen danssporten en vechtsporten. In het basisonderwijs beoefenen meer leerlingen danssporten dan vechtsporten (respectievelijk bijna 10% en ruim 8%), terwijl dit in het speciaal basisonderwijs juist andersom is (bijna 7% danssporten en 13% vechtsporten). Verder zien we dat jongens meer dan meisjes doelspelen en vechtsporten (met name in sbo) beoefenen, terwijl danssporten en paardensport voornamelijk door meisjes worden beoefend.

Ook de Leefstijlmonitor (2015) rapporteert over het soort sporten dat jongens en meisjes tussen de 4 en 12 jaar beoefenen. Volgens deze monitor zijn het eveneens doelspelen die kinderen in deze leeftijdsgroep het meest beoefenen (34%), gevolgd door turnen (12%), dansen (11%) en vechtsport (9%). Afgezien van turnen betreft het dus dezelfde top 3 als in het peilingsonderzoek. Als het gaat om het verschil tussen jongens en meisjes, geeft de Leefstijlmonitor aan dat jongens relatief gezien vaker voetballen (41%) en meisjes vaker turnen (18%) of dansen (15%). Ook dit beeld komt overeen met het beeld uit het peilingsonderzoek.

Naast het soort sport dat zij beoefenen, is de leerlingen gevraagd om aan te geven welke activiteiten zij doen als het gaat om het sporten in de buurt of op straat. Dit is weergegeven in Figuur 3.

Figuur 3 – Soorten sporten die leerlingen de buurt of op straat beoefenen voor bo (n=1.722) en sbo (n=467) weergegeven in percentages, uitgesplitst naar geslacht

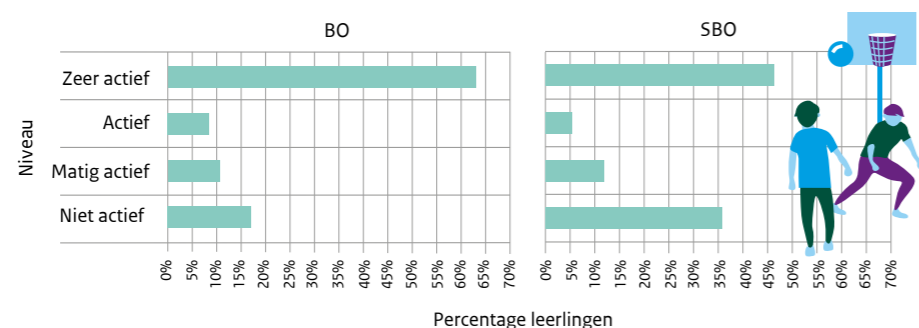
De meeste basisschoolleerlingen geven aan op straat te voetballen (48%). Ook geven zij relatief vaak aan trampoline te springen (27%). Jongens voetballen iets meer op straat dan meisjes (respectievelijk 18% en 30%), terwijl meisjes meer skaten en trampolinespringen dan jongens (respectievelijk 13% en 16% voor meisjes versus 6% en 11% voor jongens). Verder geeft twee vijfde van de basisschoolleerlingen aan in de buurt of op straat een andere sport te beoefenen. Niet gevraagd is welke sport dit dan betreft. Voor de leerlingen in het speciaal basisonderwijs zien we vergelijkbaar patroon hoewel ongeveer evenveel jongens als meisjes daar aangeven trampoline te springen en te skaten.

Overeenkomstig de peilingsonderzoeken die in 2006 en 1994 zijn uitgevoerd, is een variabele geconstrueerd die uitdrukking geeft aan de intensiteit waarmee leerlingen buitenschoolse sportactiviteiten (BSS) beoefenen. Deze variabele is gebaseerd op het antwoord op meerdere vragen, namelijk het aantal keren in de week dat leerlingen met hun sport in clubverband bezig zijn en het aantal clubs waar zij sporten. In Tabel 1 staan de verschillende niveaus van activiteit uitgewerkt. In Figuur 4 is weergegeven hoeveel leerlingen op de verschillende niveaus actief zijn.

Tabel 1 – Omschrijving van de gehanteerde niveaus van activiteit

Activiteitsniveau (BSS)	Omschrijving
Niet actief	Leerlingen die in het geheel niet aan sporten in clubverband doen
Matig actief	Leerlingen die minder dan twee keer per week sporten bij een club
Actief	Leerlingen die minder dan drie keer per week sporten bij een club
Zeer actief	Leerlingen die drie keer per week of vaker sporten bij een club

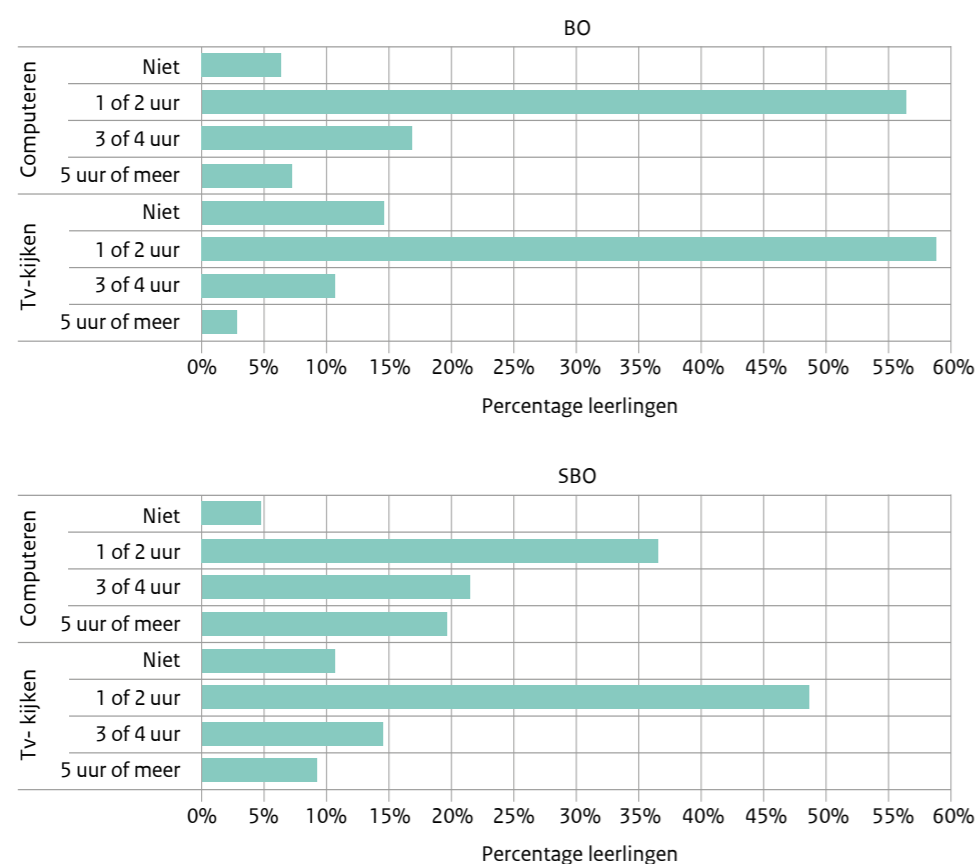
Figuur 4 – Activiteitsniveau (BSS) van leerlingen in percentages voor bo (n=1.632) en sbo (n=411)

Uit Figuur 4 is op te maken dat ruim 60 procent van de basisschoolleerlingen zeer actief is en drie of meer keer per week sport bij een club. Daartegenover zegt 17 procent van de leerlingen in het geheel niet aan sporten in clubverband te doen. In het speciaal basisonderwijs betreft het respectievelijk 47 procent (zeer actief) en 36 procent (niet actief) van de leerlingen. De deelname aan buitenschoolse sportactiviteiten blijkt sterk samen te hangen met de leerlingkenmerken sekse, BMI en leeftijd. Zo sporten jongens vaker in clubverband dan meisjes en zijn leerlingen met een hoog BMI minder actief dan leerlingen met een laag BMI. Ten slotte is er ook een verband tussen leeftijd en deelname aan buitenschoolse sportactiviteiten: jongere leerlingen sporten vaker dan oudere leerlingen.

In het kader van de vrijetijdsbesteding is tot slot aan de leerlingen gevraagd hoeveel uur per dag ze ongeveer besteden aan tv-kijken en het spelen van spelletjes op de computer, mobiel, tablet of televisie (zie Figuur 5).

Figuur 5 – Mate van computeren en tv-kijken in percentages voor bo (n=1871) en sbo (n=502)

Uit Figuur 5 is af te lezen dat de meeste basisschoolleerlingen 1 à 2 uur per dag tv kijken (59%) en 1 à 2 uur per dag computeren (56%). Er zijn weinig basisschoolleerlingen die in het geheel geen tv-kijken (15%) en computeren (6%) of daar juist 5 uur of meer per dag aan besteden (3% tv-kijken en 7% computeren). Voor leerlingen in het speciaal basisonderwijs zien we eenzelfde patroon, echter in het speciaal basisonderwijs zijn er relatief wat meer leerlingen die 5 uur of meer tv-kijken (9%) en/of computeren (20%).

BUITENSCHOOLSE SPORT- EN SPELACTIVITEITEN

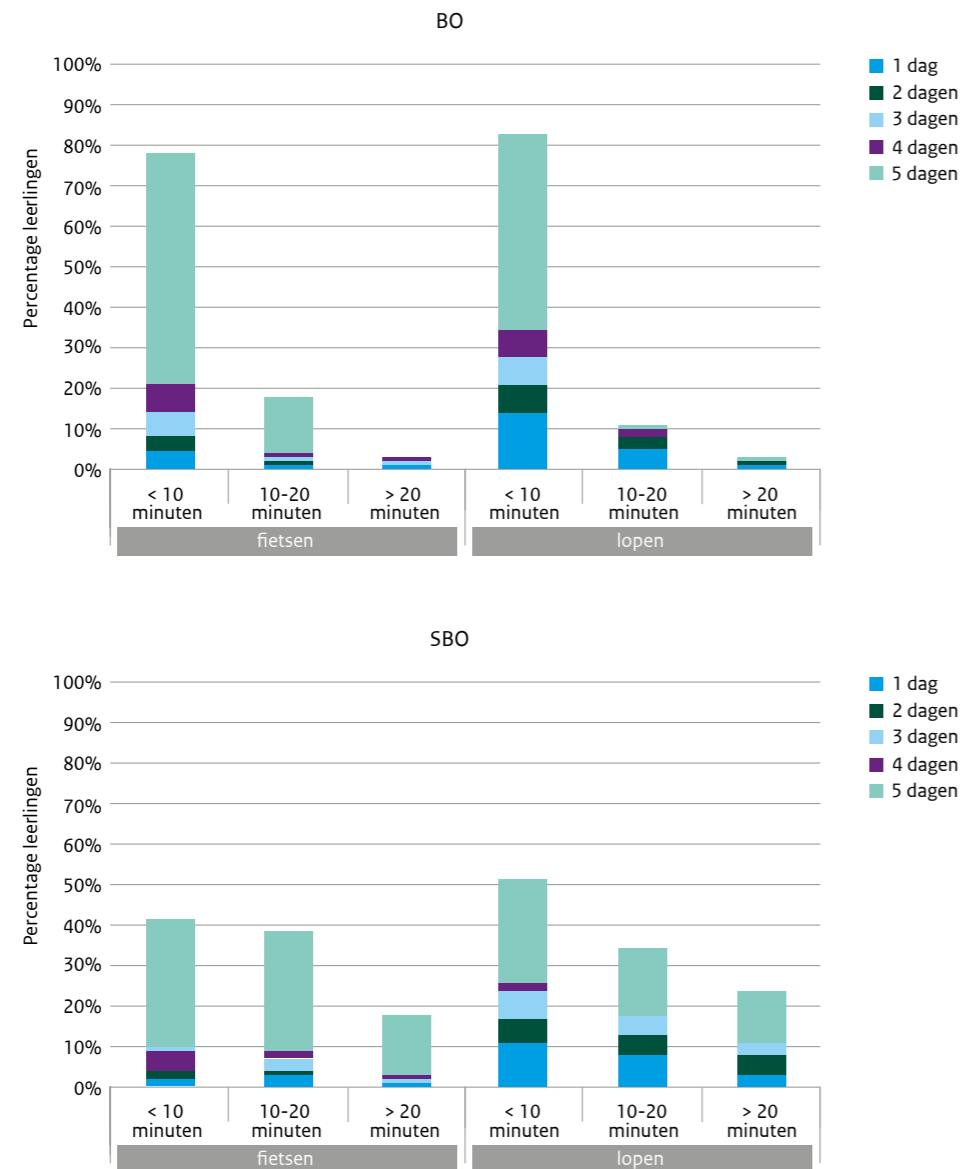
Bijna alle leerlingen die aan het peilingsonderzoek deelnamen zijn ofwel actief op een sportclub ofwel sporten regelmatig in de buurt of op straat. Het percentage leerlingen dat drie keer of vaker per week sport ligt bovendien relatief hoog. Dat zo'n driekwart van de basisschoolleerlingen aangeeft lid te zijn van een sportclub, komt vrijwel overeen met cijfers uit de Vrijtijdsomnibus (SCP/CBS, 2016) over het lidmaatschap van een sportvereniging. Ook de sporten die leerlingen het meest beoefenen komen in grote lijnen overeen met cijfers uit de Leefstijlmonitor (2015), namelijk doelspelen, danssporten en vechtsporten. Tot slot geven de meeste leerlingen aan niet veel meer dan 1 of 2 uur per dag bezig te zijn met computeren of tv-kijken.

3.2 Transport naar school

Aan de leerlingen is gevraagd hoeveel dagen per week zij met de fiets of wandelend naar school gaan en hoe lang de reistijd naar school is. 90 procent van de leerlingen in het basisonderwijs zegt minimaal één dag per week fietsend naar school te gaan; 66 procent van de leerlingen loopt minimaal één dag in de week naar school. 17 procent van de leerlingen geeft aan zowel lopend als fietsend naar school te gaan en 3 procent van de basisschoolleerlingen zegt nooit naar school te fietsen of te lopen. In het speciaal basisonderwijs fietst 85 procent en loopt 53 procent van de leerlingen minimaal één keer per week naar school. 11 procent van de sbo-leerlingen geeft aan zowel lopend als fietsend naar school te gaan en 23 procent zegt nooit te fietsen of te lopen.

In Figuur 6 is het transport naar school uitgesplitst naar het aantal dagen (1-5) dat leerlingen naar school fietsen of lopen en de reistijd die daarmee gemoeid is.

Figuur 6 – Wijze en duur van transport naar school voor bo (n=1.289) en sbo (n=245)

Uit Figuur 6 is op te maken dat de meeste basisschoolleerlingen vijf dagen in de week fietsend of lopend naar school gaan (respectievelijk 73% en 50%). Voor de meeste basisschoolleerlingen is de reistijd minder dan 10 minuten per ritje, zowel fietsend (79%) als lopend (84%). Het komt in het basisonderwijs nauwelijks voor dat leerlingen meer dan 20 minuten naar school fietsen of lopen. In het speciaal basisonderwijs zien we eenzelfde beeld, al geven relatief meer leerlingen aan een langere reistijd te hebben. Met name een reistijd tussen de 10 en 20 minuten fietsen of lopen (respectievelijk 40% en 53%) komt meer voor dan in het basisonderwijs. Ook zijn er in vergelijking met het basisonderwijs relatief veel sbo-leerlingen die aangeven meer dan 20 minuten naar school te fietsen (18%) of te lopen (24%).

TRANSPORT NAAR SCHOOL

90 procent van alle basisschoolleerlingen fietst minimaal één dag per week naar school en twee derde loopt minimaal één dag per week. Dit geldt voor respectievelijk 85 procent en ongeveer de helft van de sbo-leerlingen. Zowel in het basis- als speciaal basisonderwijs is de meest voorkomende frequentie vijf dagen per week fietsen of lopen naar school. In het basisonderwijs bedraagt de reistijd naar school in de meeste gevallen niet langer dan 10 minuten. In het speciaal basisonderwijs komt een reistijd van tussen de 10 en 20 minuten fietsen of lopen meer voor dan in het basisonderwijs, net als een reistijd van meer dan 20 minuten.

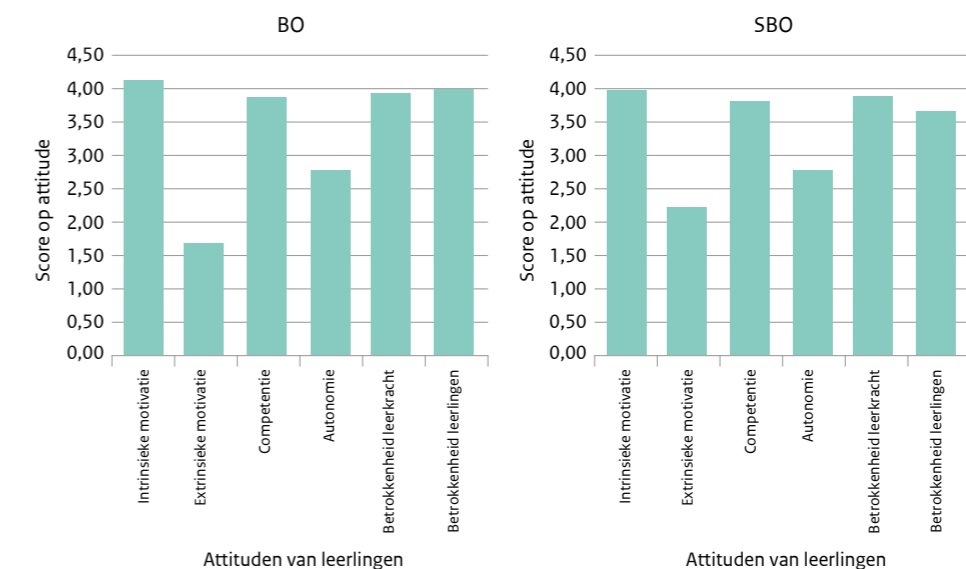
3.3

Houding van de leerlingen tegenover bewegingsonderwijs

Met verschillende onderdelen van een aantal bestaande vragenlijsten is de houding van leerlingen tegenover bewegingsonderwijs gemeten. Het betreft de intrinsieke en extrinsieke motivatie van de leerlingen (BRPEQ-vragenlijst).⁴¹ In deze vragenlijst kregen de leerlingen stellingen voorgelegd als 'ik doe mijn best tijdens de gymles omdat ik weet dat de gymles belangrijk voor mij is' (intrinsieke motivatie) en 'ik doe mijn best tijdens de gymles omdat het moet van mijn klasgenoten' (extrinsieke motivatie). Leerlingen konden een antwoord kiezen tussen 1 (helemaal niet waar) tot 5 (helemaal waar).

Daarnaast werden de psychologische behoeften van de leerlingen gemeten (competentie, autonomie, de relatie met de leerkrachten en de relatie met hun medeleerlingen; CARR-vragenlijst; Van Aart et al., 2017). In dit onderdeel van de vragenlijst kregen de leerlingen stellingen voorgelegd als: 'Tijdens de gymles lukt het mij om de oefeningen te doen die de gymleraar van mij vraagt' (competentie), 'Tijdens de gymles doen we oefeningen die ik zelf ook zou kiezen' (autonomie), 'Tijdens de gymles voel ik mij op mijn gemak bij de gymleraar' (relatie leerkracht) en 'Tijdens de gymles gaan mijn klasgenoten en ik erg vriendelijk met elkaar om' (relatie medeleerlingen). Ook hier kozen de leerlingen een antwoord tussen 1 (helemaal niet waar) tot 5 (helemaal waar).

Figuur 7 – Gemiddelde score op de bevraagde attituden voor bo (n=1.691-1.668) en sbo (n=419-413).

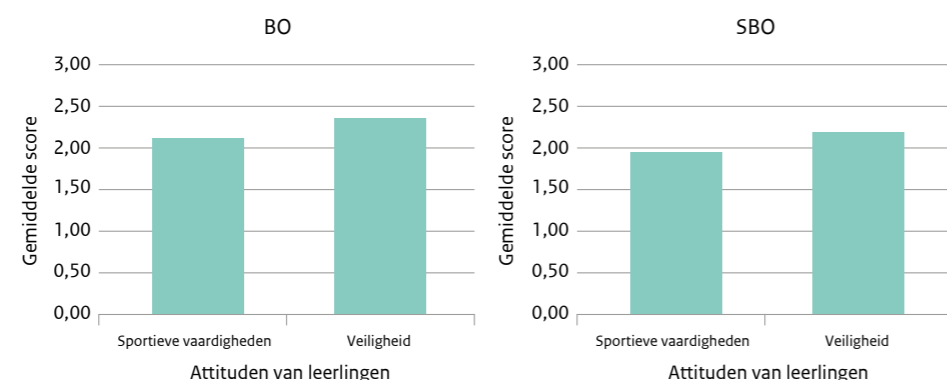
⁴¹ Aelterman et al.(2012; oorspronkelijk); Van Aart, Hartman, Elferink-Gemser, Mombarg, & Visscher (2017;aangepast).

Uit Figuur 7 blijkt dat basisschoolleerlingen over het algemeen intrinsiek gemotiveerd zijn om aan de gymles deel te nemen en een aanzienlijk vertrouwen hebben in hun eigen bewegingsvaardigheden. Ook voelen zij zich tijdens de gymles behoorlijk betrokken bij de leerkracht en hun klasgenoten. Zij voelen zich echter maar matig autonoom in de gymlessen.

In het speciaal basisonderwijs zien we een vergelijkbaar patroon als in het basisonderwijs. In vergelijking met het basisonderwijs zijn sbo-leerlingen echter significant minder intrinsiek en juist meer extrinsiek gemotiveerd voor de gymles. Ook voelen zij zich significant minder betrokken bij hun klasgenoten dan de basisschoolleerlingen, al is hun betrokkenheid nog steeds aanzienlijk.

Aanvullend op bovenstaande vragen hebben de leerlingen vragen beantwoord over hun eigen bewegingsvaardigheid (sportieve vaardigheden) en het naleven van de regels ten aanzien van de veiligheid tijdens de gymles. De leerlingen kregen steeds twee tegengestelde stellingen voorgelegd, waaruit ze de stelling moesten kiezen die het best bij hen paste. Bijvoorbeeld 'Ik ben erg goed in sport en gymnastiek' versus 'Ik ben niet zo goed in sport en gymnastiek' (sportieve vaardigheden). Of 'Ik doe tijdens de gymles meestal wat er van mij wordt gevraagd' versus 'Ik doe tijdens de gymles vaak niet wat er van mij wordt gevraagd' (naleven van regels omtrent veiligheid). Vervolgens moesten ze voor de gekozen stelling aangeven of deze 'een beetje waar' of 'helemaal waar' was. De leerlingen konden dus een score halen tussen de 0 en 3 punten. In Figuur 8 zijn de scores op deze vragen weergegeven.

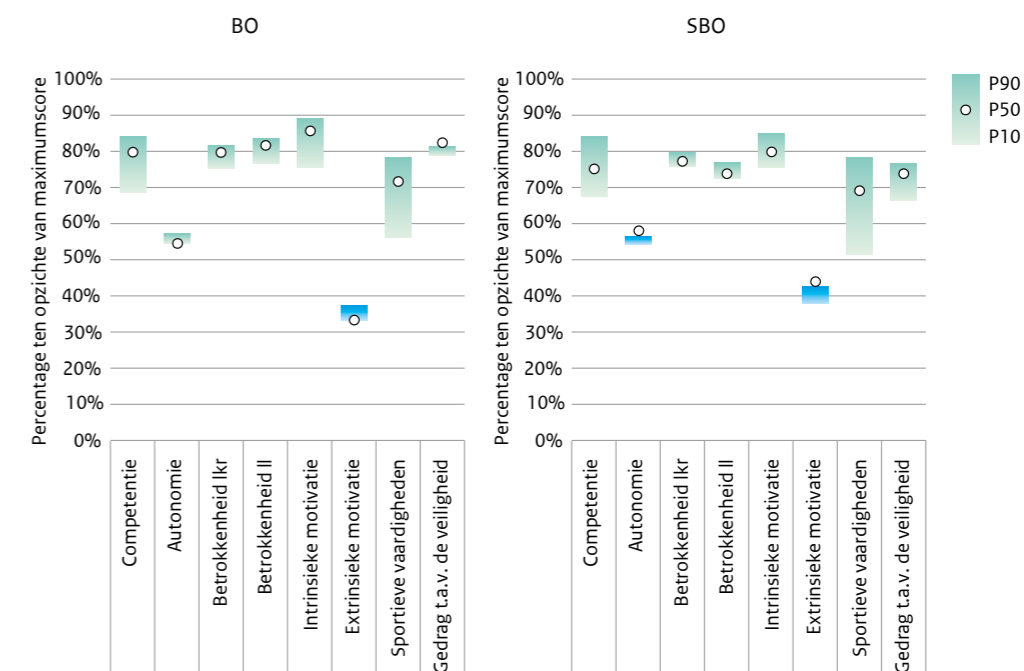
Figuur 8 – Gemiddelde score op de bevroegde attituden voor bo (n=1.630) en sbo (n=299)

Uit Figuur 8 is op te maken dat leerlingen in zowel basis- als speciaal basisonderwijs zich over het algemeen tijdens de gymles volgens de regels gedragen. Ze vinden zichzelf ook behoorlijk sportief vaardig. De scores voor sportieve vaardigheden en gedrag ten aanzien van de veiligheid liggen in het speciaal basisonderwijs echter wel significant lager dan in het basisonderwijs.

Om te zien of leerlingen die zijn te typeren als hoogvaardig, gemiddeld en laagvaardig op het gebied van hun bewegingsvaardigheid⁴² verschillen in hun motivatie, hun betrokkenheid bij hun leerkracht en klasgenoten, de inschatting van hun eigen competentie, autonomie en sportieve vaardigheden en het houden aan regels, zijn in Figuur 9 de scores per 'type' leerling weergegeven. Om de attituden naast elkaar te kunnen tonen, zijn de scores vergelijkbaar gemaakt. Dit is gedaan door de scores om te rekenen naar een percentage ten opzichte van het maximum van de scoreschaal.

Figuur 9 – Overzicht van de attituden van laag bewegingsvaardige leerlingen (P10), gemiddeld bewegingsvaardige leerlingen (P50) en hoog bewegingsvaardige leerlingen (P90) in bo en sbo

Figuur 9 laat zien dat in het basisonderwijs de verschillen tussen leerlingen over het algemeen klein zijn. Hoogvaardige, gemiddeld vaardige en laag bewegingsvaardige leerlingen verschillen het meest van elkaar op het gebied van competentie, sportieve vaardigheden en intrinsieke motivatie: hoog bewegingsvaardige leerlingen voelen zich competentier, schatten de eigen sportieve vaardigheid hoger in en zijn meer intrinsiek gemotiveerd dan gemiddeld en vooral laag bewegingsvaardige leerlingen. Voor extrinsieke motivatie geldt juist het tegenovergestelde: laag bewegingsvaardige leerlingen zijn meer extrinsiek gemotiveerd dan hoog en gemiddeld bewegingsvaardige leerlingen.

In het speciaal basisonderwijs zien we hetzelfde patroon, al zijn de verschillen op het gebied van intrinsieke motivatie daar net iets minder uitgesproken en zijn de verschillen tussen hoog-, gemiddeld en laag bewegingsvaardige leerlingen bij het zich gedragen volgens de (veiligheids)regels groter. Verder zien we in het speciaal basisonderwijs ook dat de laag en gemiddeld bewegingsvaardige leerlingen zich tijdens de gymles meer extrinsiek gemotiveerd voelen dan hoog bewegingsvaardige leerlingen. Daarnaast voelen zij zich ook autonomer dan hoog bewegingsvaardige leerlingen.

⁴² Om te bepalen welke leerlingen hoogvaardig (P90), gemiddeld (P50) en laagvaardig (P10) zijn op het gebied van bewegen, is gebruik gemaakt van de totale score voor bewegingsvaardigheid, zie hoofdstuk 4.

HOUDING VAN DE LEERLINGEN TEGENOVER BEWEGINGSONDERWIJS

Over het algemeen zijn basisschoolleerlingen intrinsiek gemotiveerd om aan de gymles deel te nemen. Ook hebben zij een aanzienlijk vertrouwen in hun eigen bewegingsvaardigheden en vinden zij zichzelf behoorlijk sportief vaardig. Tevens voelen zij zich tijdens de gymles behoorlijk betrokken bij de leerkracht en hun klasgenoten en gedragen zij zich over het algemeen volgens de regels tijdens de gymles. Zij voelen zich echter maar matig autonoom in de gymlessen. Dit alles geldt ook voor leerlingen in het speciaal basisonderwijs, al zijn zij minder intrinsiek maar juist meer extrinsiek gemotiveerd en voelen zij zich minder betrokken bij hun klasgenoten. Ook geven zij aan zich iets minder goed aan de regels te houden dan leerlingen in het basisonderwijs en schatten ze hun eigen sportieve vaardigheden wat lager in.

Bekijken we hoe leerlingen die zijn te typeren als hoog, gemiddeld en laag bewegingsvaardig verschillen in hun houding ten aanzien van bewegingsonderwijs, dan zien we kleine verschillen. Hoog bewegingsvaardige leerlingen voelen zich competent, schatten hun eigen bewegingsvaardigheid hoger in en zijn meer intrinsiek gemotiveerd dan gemiddeld en vooral laag bewegingsvaardige leerlingen. In het speciaal basisonderwijs is dit verschil ook zichtbaar bij het zich gedragen volgens de (veiligheids)regels. Daarnaast zijn laag bewegingsvaardige leerlingen in zowel basis- als speciaal basisonderwijs iets meer extrinsiek gemotiveerd dan gemiddeld en hoog bewegingsvaardige leerlingen. In het speciaal basisonderwijs voelen laag en gemiddeld bewegingsvaardige leerlingen zich bovendien autonomer dan hoog bewegingsvaardige leerlingen, al gaat het ook hier om zeer kleine verschillen.

TREND SINDS 2006

De intensiteit waarmee leerlingen in 2016 buitenschoolse sportactiviteiten (BSS) beoefenen, is sinds 2006 toegenomen: het aantal niet actieve leerlingen is sinds 2006 licht gedaald, terwijl het aantal zeer actieve leerlingen is gestegen.

Als we het transport naar school bekijken, blijkt dat leerlingen in 2016 ongeveer even vaak met de fiets of lopend naar school komen als in 2006. Wel is de reistijd per fiets in 2016 korter dan in 2006: meer leerlingen geven aan 10 minuten of minder naar school te fietsen. Bovendien komt in 2016 een reistijd tussen de 10 en 20 minuten per fiets minder vaak voor dan in 2006. Bij lopen is een omgekeerde tendens zichtbaar: in vergelijking met 2006 geven in 2016 iets minder leerlingen aan 10 minuten of minder te moeten lopen. Een reistijd tussen de 10 en 20 minuten lopen komt in beide jaren ongeveer even vaak voor.

3.4 Trend sinds 2006

Zijn er sinds 2006 veranderingen opgetreden in de bewegingsachtergrond van leerlingen? Deze vergelijking kunnen we alleen maken voor het basisonderwijs aangezien de peiling in 2006 niet is uitgevoerd in het speciaal basisonderwijs. Omdat de vraagstelling in de peiling van 2006 soms verschilde van die in de peiling van 2016, is het bovendien alleen mogelijk om een directe vergelijking te maken op onderstaande aspecten.

Transport naar school

In vergelijking met 2006 komen leerlingen in 2016 ongeveer even vaak met de fiets of lopend naar school: in 2006 betrof dit 85 procent van de leerlingen, in 2016 87 procent. Ook de reistijd naar school kunnen we vergelijken in 2006 en 2016. In 2006 gaf 70 procent van de leerlingen die naar school fietste aan dat de reistijd minder dan 10 minuten per dag bedroeg. In 2016 is dat gestegen naar 79 procent. Verder fietsen leerlingen in 2016 minder vaak tussen de 10 en 20 minuten naar school dan in 2006: van 26 procent in 2006 naar 19 procent in 2016. Bij het lopen naar school is een omgekeerde tendens zichtbaar. In 2006 zei 91 procent van de leerlingen dat zij minder dan 10 minuten per dag naar school hoefde te lopen; in 2016 is dat afgenomen naar 84 procent. Verder lopen leerlingen in 2006 en 2016 ongeveer even vaak tussen de 10 en 20 minuten naar school.

Sport- en spelactiviteiten

Hoewel de vraagstelling in 2016 niet exact hetzelfde was als in 2006, kunnen we de mate waarin leerlingen actief zijn wel vergelijken. In 2006 gaf 21 procent van de leerlingen aan niet actief te zijn, in 2016 gaat het om significant minder leerlingen (17%). Anderzijds was het percentage zeer actieve leerlingen in 2006 42 procent; dat is in 2016 significant gestegen naar 64 procent. Deze stijging wordt wellicht deels veroorzaakt door het verschil in bevraging. In 2016 is precies gevraagd hoe vaak de leerlingen naar de club gaan (inclusief wedstrijden), terwijl in 2006 apart is bevraagd hoe vaak ze trainen op de club en hoe vaak ze wedstrijden hebben. Daarbij konden leerlingen in 2006 niet het exacte aantal keer per week aangeven – zoals in 2016 wel het geval was –, maar alleen aangeven dat zij ‘vaker dan een keer per week’ op de club trainen of een wedstrijd hebben. In 2016 is daarmee preciezer te bepalen wanneer leerlingen bij de zeer actieve groep behoren.